

Styrelsen för
Cybergymnasiet Göteborg AB
Juvelvägen 1
131 31 NACKA

2006-01-24
1 (2)
Dnr 54-2005:584

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående gymnasieskolan Cybergymnasiet i Göteborg

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion av utbildningen vid Cybergymnasiet i Göteborg. Inspektionen aviserades i brev den 8 mars 2005 och besök i verksamheten gjordes den 21 och 22 april år 2005. Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet hösten 2002. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Cybergymnasiet i Göteborg övergripande har god kvalitet.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt på vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

- skolans arbete med att förbättra elevernas måluppfyllelse,
- skolans handlingsplan mot kränkande behandling (benämnd Antimobbningsplan) bör utvecklas och göras mer känd i verksamheten,
- elevernas eget ansvarstagande och deras möjligheter till inflytande samt
- systematisera arbetet med kvalitetsfrågor.

Kritikområden

Det finns också brister i verksamheten i förhållande till författningarna. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas:

- Skolan är inte att betrakta som avgiftsfri då eleverna i kursen Trafikkunskap (TRTE1501) får bekosta vissa läromedel själva (9 kap. 10 § skollagen).
- Skolan erbjuder inte eleverna arbetsplatsförlagd utbildning (APU), vilket innebär att utbildningarna inte ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå motsvarar elprogrammet och medieprogrammet (9 kap. 8 § skollagen).
- Kvalitetsredovisning finns inte upprättad (5 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Uppföljning

Senast inom tre månader från beslutsdatum, dvs. den 24 april 2006, skall Cybergymnasiet i Göteborg redovisa till Skolverket, enheten i Göteborg, vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdena.

I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka två år.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Tf avdelningschef

Patrik Nystedt
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Maria Mindhammar samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Göteborgs kommun
Enligt fastställd sändlista

Inspektion av utbildningen vid den fristående gymnasieskolan Cybergymnasiet Göteborg

1 Inspektionens syfte och genomförande

Utbildningen vid fristående gymnasieskolan står enligt 9 kap. 13 § skollagen under tillsyn av Statens skolverk. Skolverket skall också enligt sin instruktion granska kvaliteten i skolväsendet. Med anledning av detta har Skolverket genomfört en inspektion av Cybergymnasiet i Göteborg.

Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet från och med läsåret 2002/03. Inspektionen har bestått av dokumentstudier samt ett besök vid skolan den 21 och 22 april 2005 utfört av undervisningsråden Patrik Nystedt och Thomas Nilsson. I inspektionen har också Nathalie Hagmyr och Carl Hansen från Elevorganisationen deltagit. Vid besöket genomfördes intervjuer med företrädare för skolans styrelse, rektorn, lärare, skolsköterskan, elever och föräldrar. Dessutom granskades lokaler, utrustning och läromedel och ett antal lektioner följdes.

På förfrågan från Skolverket har utvecklingschefen vid utbildningsförvaltningen i Göteborgs kommun svarat att kommunen utnyttjar sin rätt till insyn i skolan. Kommunens tjänstemän har inget att anmärka på verksamheten.

Inspektionen har inriktats på att kontrollera om skolans utbildning uppfyller kraven för rätt till bidrag enligt skollagen och förordningen om fristående skolor. Inspektionens uppgift är att klargöra om och hur väl en verksamhet fungerar i förhållande till bestämmelserna i skollagen och andra författningar. Den rättsliga regleringen framgår av bilaga 1.

Alla faktauppgifter i rapporten är, förutom då annat anges, hämtade ur den dokumentation som skolan har lämnat till Skolverket eller den information som lämnats i samband med besöket av skolan. Huvudmannen för Cybergymnasiet har givits möjlighet att lämna synpunkter på rapportens faktadel.

2 Allmänna förutsättningar för verksamheten

2.1 Skola

Cybergymnasiet i Göteborg är en fristående skola vars utbildningar skall motsvara gymnasieskolans nationella eller specialutformade program. Av Skolverkets beslut den 28 december 2001 (dnr 44-2002:1360), där skolan förklaras berättigad till bidrag, framgår att rätten till bidrag avser utbildningarna Elprogrammet, Medieprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet samt Teknikprogrammet. Utbildningarna förs i bidragshänseende till motsvarande nationella program.

Skolan bedriver idag utbildningar motsvarande de nämnda nationella programmen. Information om skolan finns på skolans hemsida och i en broschyr.

2.2 Huvudmannens rättskapacitet

Huvudman för Cybergymnasiet Göteborg är Cybergymnasiet Göteborg AB med organisationsnummer 556569-3297. Aktiebolaget har sitt säte i Stockholm och är ett av bolagen inom en koncern som driver flera fristående gymnasieskolor i Sverige. Aktiebolaget har sitt säte i Stockholm.

Enligt dess registreringsbevis framgår att ”Bolaget skall bedriva undervisning för både offentliga och privata uppdragsgivare samt idka därmed förenlig verksamhet”.

2.3 Stabilitet

Ekonomi

Skolverket har tagit del av bolagets årsredovisning för räkenskapsåret 2003-01-01 – 2004-06-30. Av årsredovisningen framgår bland annat att bolaget gjorde en vinst på 64 000 kronor. Verksamheten har expanderat kraftigt och nya lokaler har införskaffats under perioden.

Skolverket har också tagit del av bolagets budget för läsåret 2004/05. Budgeten visar ett förväntat överskott på cirka 88 000 kronor.

Elevantal

Skolan är inne på sitt tredje verksamhetsår och har därmed elever i samtliga tre årskurser. Vid inspektionsbesöket gick 540 elever på skolan fördelade på för- och eftermiddagsgrupper. De flesta eleverna studerar dock i förmiddagsgrupperna.

Flertalet elever kommer från Göteborgs kommun, men ett antal elever kommer även från närliggande kommuner som exempelvis Mölndal, Ale, Lerum och Kungsbacka.

2.4 Principer för intagning

Intagningen till Cybergymnasiet Göteborg genomförs av Göteborgsregionens intagningsnämnd. Skolan är öppen för alla elever och urval sker i enlighet med gymnasieförordningen. Det betyder att elever även kan tas in på fri kvot, vilket enligt rektorn hittills har skett för någon enstaka elev. I de fall en elev antas via fri kvot så hanteras det av skolans studie- och yrkesvägledare.

2.5 Skolhälsovård

Skolan har en skolsköterska anställd på heltid och hon finns därmed tillgänglig hela veckan. Därutöver har eleverna tillgång till skolläkare åtta timmar i månaden, tidsbeställning till skolläkaren sköts av skolsköterskan. Vidare har eleverna även tillgång till en kurator som är anställd på 60 procent.

De elever inspektörerna talade med är nöjda med skolhälsovården.

2.6 Avgiftsfri utbildning

Att studera vid Cybergymnasiet Göteborg är avgiftsfritt för eleverna med undantag för de elever som väljer skolans egen kurs ”Trafikkunskap” som individuellt val. De eleverna får själva bekosta läromedel till körkortsutbildningen, motsvarande cirka 250 kronor.

Skolan tillhandahåller också dagligen en lättare lunch utan kostnad för eleverna.

2.7 Bedömning

Skolverket bedömer att det inte är i enlighet med författningarna att eleverna i kursen Trafikkunskap (TRTE1501) får bekosta läromedel. Utbildningen vid fristående skolor, som får bidrag enligt 8 §, skall vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser. Eleverna skall utan kostnad ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning.

3 Kunskaper och färdigheter

3.1 Skolans organisation och ledning

Aktiebolagets styrelse består enligt registreringsbeviset av en ordinarie ledamot och en suppleant. Cybergymnasiet har därutöver en egen styrelse bestående av skolans rektor, bolagets ordinarie ledamot samt ytterligare en person från koncernens huvudkontor i Stockholm.

Skolans ledning består av en rektor och en biträdande rektor. Vidare består skolledningen av en planerare, en specialpedagog och en studievägledare. Dessa benämns nyckelpersoner i skolans dokument och är i egenskap av sina speciella kunskaper medlemmar i skolledningen. Som stöd för sitt arbete har rektorn dessutom två administratörer, en systemtekniker, en vaktmästare samt fyra utvecklingsledare. Varje utvecklingsledare är ansvarig för ett arbetslag som enligt rektorn är sammansatt av lärare som i största möjliga utsträckning undervisar gemensamma elever.

Rektorn på skolan är utbildad gymnasielärare och har skolerfarenhet både som lärare och skolledare. Vidare har han lång erfarenhet som ledare och utbildningsansvarig inom det privata näringslivet. Rektorn har ansvar för den dagliga verksamheten, både ekonomiskt och pedagogiskt. Bolagets styrelse har det övergripande ansvaret för ekonomiska frågor och fastställande av budget. Rektorn har påbörjat den statliga rektorsutbildningen vårterminen 2005.

Rektorn uppger sig ha det övergripande pedagogiska ansvaret och att han är förtrogen med den dagliga verksamheten i skolan, vilket bekräftas i intervjuer med såväl lärare som elever. Det pedagogiska ledarskapet utövas bland annat vid gemensamma studiedagar samt vid de coachingsamtal som genomförs regelbundet med skolan utvecklingsledare. Rektorn påpekar också att han lägger stor vikt vid att det vid skolan utövas ett lärande ledarskap på alla nivåer, vilket även gäller förhållandet lärare – elev.

3.2 Lärarkompetens

Det finns 34 lärare vid skolan, varav 26 har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Av de lärare som saknar relevant pedagogisk utbildning är tre trafiklärare. En har gått lärarhögskolan men saknar ännu ett fåtal poäng för att få ut sin gymnasielärarexamen. De lärare som saknar lärarutbildning uppmanas av ledningen att söka utbildningar som leder till lärarexamen.

Skolan har en kompetensutvecklingsplan som utgår från olika nivåer. Skolledningen förfogar över en budget som används för ledarskapsutbildning, men också till så kallade teambildande aktiviteter för all personal på skolan. Vidare förfogar utvecklingsledarna över en fortbildningsbudget för personalen i arbetslaget i linje med beslutad inriktning för fortbildningen aktuellt läsår. Intervjuer visar att personalens önskemål i stort tillgodoses om kompetensutveckling.

3.3 Lokaler och utrustning

Skolan är belägen vid Järntorget i centrala Göteborg. Totalt disponerar skolan cirka 3 000 kvadratmeter, fördelade på två plan. Skolan har dels lokaler som är anpassade för en mer teoretisk undervisning, dels lokaler som är utrustade för att tillgodose de mer specifika kraven som Medieprogrammet och Elprogrammet ställer. Dessutom finns det lokaler som är speciellt utrustade för undervisning i ämnena naturkunskap, kemi och fysik. Vidare finns det två datorsalar samt en studiehall som används för såväl lärarledd undervisning som när enskilda elever eller grupper av elever behöver tillgång till datorer.

Skolan har inget eget bibliotek. Vid behov utnyttjar eleverna det närbelägna stadsdelsbiblioteket eller stadsbiblioteket. Skolan har inte heller en egen idrottshall, varför skolans verksamhet i ämnet idrott och hälsa bedrivs i olika närbelägna lokaler som för ändamålet erbjuder lämpliga möjligheter. Skolan serverar inte lunch men mellanmål i en lokal som är anpassad för detta ändamål.

Eleverna får låna läroböcker. Böckerna skall återlämnas, annars får eleven betala.

Personal och elever upplever att såväl lokaler som läromedel och utrustning är av god kvalitet.

3.4 Undervisningens innehåll och arbetsformer

Utbildningen vid skolan omfattar sex program: Teknikprogrammet (TE), Naturvetenskapsprogrammet (NV) med inriktningarna Matematik, Datavetenskap och Naturvetenskap, Medieprogrammet (MP) med inriktningen Medieproduktion, Samhällsvetenskapsprogrammet (SP) med inriktningarna Ekonomi, Kultur och Samhällsvetenskap, samt Elprogrammet (EC) med inriktningarna Datorteknik och Elektronik.

Skolan har ett kursutbud motsvarande nämnda nationella program när det gäller såväl kärnämnen som gemensamma karaktärsämnen och inriktningar. Programmen presenteras på skolans hemsida.

De nationella kursplanerna och betygskriterierna har konkretiserats genom egna bearbetningar och revideras vid behov av lärare och elever tillsammans vid varje kursstart.

Som språkval erbjuds tyska, franska, ryska, italienska, spanska och japanska. Om en elev är berättigad till och vill ha modersmålsundervisning samordnas denna med Göteborgs kommun. För närvarande har 15 elever modersmålsundervisning. Det finns en elev som har svenska som andraspråk. Svenska som andraspråk erbjuds i samband med att eleverna påbörjar sin gymnasieutbildning vid Cybergymnasiet eller efter samråd med skolans speciallärare.

Enligt nu gällande program mål för EC och MP så utgör arbetsplatsförlagd utbildning (APU) en central del av utbildningen för att skapa helhet. Den ger färdighetsträning och ökar förståelsen för den yrkesverksamhet som programmet förbereder för. På EC och MP inom den offentliga gymnasieskolan skall APU omfatta minst 15 veckor av utbildningen. Enligt underlag för Skolverkets beslut den 28 december 2001 (Dnr 2001:1360) anges att APU skall erbjudas med 360 poäng inom motsvarande EC och MP.

Intervjuer och dokument visar att APU på Cybergymnasiet är planerad att förläggas till årskurserna 2 och 3 för eleverna i EC respektive MP. Enligt lärare och skolledning är det svårt att finna APU-platser för eleverna. Vidare berättar de att skolans former och rutiner för APU är i ett uppbyggnadsskede. Vid tillfället för inspektionsbesöket hade inte någon elev i EC eller MP fått APU, trots att skolan har elever som går i årskurserna 2 och 3. Vid ett intervjutillfälle framkom det dessutom att en elev som går MP inte var medveten om att APU ingår i utbildningen.

Inom ramen för individuella val erbjuds eleverna en egen (lokal) kurs i Trafikkunskap på 150 poäng (TRTE1501). Kursen innehåller både trafikteori och körlektioner och skall ge den kunskap som krävs för körkortsbehörighet B. Körning på halkbana och uppkörning ligger utanför skolans undervisning. Kursen är, enligt skolan, godkänd av såväl Skolverket som Vägverket.

Läsåret på Cybergymnasiet är indelat i fyra tioveckorsperioder. Efter varje sådan period följer en vecka till förfogande som används för temadagar och friluftsdagar, tid som räknas in i elevernas undervisningstid. Skolan har inga lov inlagda förutom jullov. Elevernas läsår startar andra veckan i augusti och pågår fram till midsommar.

Skolans undervisningstid bygger på att eleverna får undervisning i skolan antingen på förmiddagen eller på eftermiddagen. Dessa pass går om lott mitt på dagen där man lägger exempelvis undervisning i moderna språk för att få ihop tillräckligt stora grupper. Eleverna får välja vilken tid de vill gå. Merparten av eleverna vill ha undervisning på förmiddagen. Vid en jämförelse av det genomsnittliga meritvärdet vid antagningen till skolan är det, enligt skolledningen, förmiddagseleverna som har högst meritvärde. Intervjuer visar att frånvaro är ett problem på skolan och att detta framförallt gäller de elever som valt att studera på eftermiddagen.

Elevernas individuella studieplaner innehåller såväl pågående som planerade och avslutade kurser. För varje kurs finns antalet poäng och för avslutade kurser även betyg angivet, men inte hur stor undervisningstiden är. Rektorns uppfattning är att skolan väl uppfyller kravet att erbjuda varje elev den garanterade undervisningstiden. Antalet schemalagda timmar per 100-poängskurs är 100 timmar. Då dessa uppgifter utgör en generell bedömning har Skolverket begärt att få uppgifter om hur många timmar undervisningstid som fem slumpvis utvalda elever i årskurs 2 har erbjudits och som det finns planerat för i årskurs 3. Skolverket konstaterar att eleverna erbjudits den garanterade undervisningstiden. I studieplanen framgår det inte om eleven följer ett fullständigt, utökat eller reducerat program. Det anges dock att ett fullständigt program omfattar 2 500 poäng.

Lärarna har arbetsplatsförlagd tid, vilket innebär att de är tillgängliga under dagtid för gemensamma möten och elevkontakter. Varje lärare tillhör ett arbetslag som i sin tur är kopplat till ett eller två program. Arbetslagsarbetet innefattar huvudsakligen pedagogiskt utvecklingsarbete såsom lärarnas ledarskap, elevers lärande samt betyg och bedömning. Intervjuer med elever visar att de uppskattar sina lärare.

Skolverket kunde vid de lektionsbesök som gjordes konstatera att undervisningen bedrevs i olika slags arbetsformer: genomgångar klassvis, problembaserade klassdiskussioner och redovisningar samt arbete enskilt eller i mindre grupper och ofta med datorn som hjälpmedel.

Skolan upprättar studiekontrakt med varje enskild elev. Skolverket har erhållit ett exemplar av ett sådant kontrakt. Målet med avtalet är att skapa arbetsro och ett tryggt arbetsklimat där både skolan och eleven vet vad som krävs och förväntas.

3.5 Skolans resultat och betygssättning

Lärare mäter elevernas kunskaper genom skriftliga prov, skriftliga inlämningsuppgifter och utifrån vad eleverna presterar på lektionerna. Eleverna kan därutöver få redovisa vissa uppgifter muntligt. Vanligast är att eleverna bedöms utifrån enskilda prestationer men det förekommer också gruppvisa redovisningar av kunskaper. Enligt lärarna går de igenom kursmål och betygskriterier inför varje kursstart. I intervjuer med elever framkommer både flera och tydliga exempel på att undervisningen är kopplad till kursplanernas mål och att eleverna är medvetna om detta.

Intervjuer visar att lärare med samma ämnen på skolan jämför betyg och bedömningar i relation till kursplanernas mål. Ofta används medbedömare vid prov och inlämningsuppgifter. Vidare deltar skolan i de nationella proven i engelska, matematik och svenska. Dokument visar att lärare jämför resultaten vid de nationella proven med elevernas kursbetyg i matematik, men inte i engelska och svenska. Omprov förekommer inte på skolan enligt rektorn.

Skolan redovisar också en jämförelse mellan provresultat/betyg och kursbetyg i fysik A beställd av Institutionen för beteendevetenskapliga mätningar vid Umeå universitet. Analysen visar god samstämmighet mellan betyg och provresultat. Inspektörerna noterar att 14 av 24 elever fick betyget Icke godkänd (IG).

I intervjuer med såväl skolledning som lärare framkommer att skolan har ett stort antal elever, oavsett program, som har svårt att nå målen för utbildningen. Skolverket vill i sammanhanget hänvisa till vad som skrivs i rapportens avsnitt 4.5

Många elever går om kurser och det finns innevarande läsår 60 elever som läser ett fjärde år för att få möjlighet att slutföra sin gymnasieutbildning med ett fullständigt betyg. Det genomsnittliga meritvärdet för de elever som togs in till skolan inför läsåret 2004/05 var 166 poäng. Högsta meritvärde var 300 och lägsta var 30 poäng, det vill säga elevernas ingångsvärden ger mycket olika förutsättningar för att nå målen i läroplanen och kursplanerna.

Rektorn poängterar att de elever som får sin undervisningstid under eftermiddagen har ett genomsnittligt meritvärde som är betydligt lägre i jämförelse med de elever som studerar under förmiddagen.

Vid en genomgång av skolans redovisade kursbetyg bekräftas att ett stort antal elever inte når kursplanernas mål och det gäller såväl kärnämnen som karaktärsämnen. Bland de elever som påbörjade sina gymnasiestudier läsåret 2002/03 är det exempelvis 30 procent som fick betyget Icke godkänd i samhällskunskap A och 37 procent i naturkunskap A. Vidare är det exempelvis 64 procent som fick betyget Icke godkänd i kemi A, 47 procent i matematik B, 41 procent i samhällskunskap B och 49 procent i psykologi A.

Skolan saknar, enligt rektorn, gemensamma rutiner för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning. Han framhåller dock att betyg och bedömning är ett av skolans utvecklingsområden innevarande läsår.

Av rektorn redovisade uppgifter framkommer att det på skolan finns elva elever som läser ett reducerat program och sju elever som har ett utökat program.

3.6 Bedömning

En fristående skola skall enligt 9 kap. 8 § skollagen lämna utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan skall förmedla på nationella eller specialutformade program.

I underlaget för Skolverkets beslut anger huvudmannen bland annat att APU skall erbjudas med minst 360 poäng inom motsvarande elprogrammet och medieprogrammet, vilket dock inte erbjuds idag. Skolverket bedömer därför att skolans utbildningar motsvarande elprogram och medieprogram inte uppfyller författningarnas krav att ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan skall förmedla på nationella eller specialutformade program.

Skolverket bedömer vidare att skolan bör fortsätta och intensifiera arbetet med att öka elevernas lust att lära så att måluppfyllelsen blir bättre, och då speciellt i de kurser där en allt för stor andel elever har betyget Icke godkänd.

Skolverket vill också poängtera vikten av att det finns rutiner för att säkerställa en likvärdig och rättvis betygssättning vid Cybergymnasiet Göteborg.

4 Allmänna mål och värdegrund

4.1 Skolans mål och värdegrund

Enligt Cybergymnasiet Göteborgs måldokument har skolan som vision att "Alla elever skall ta examen med minst grundläggande behörighet". Grundläggande behörighet är ett begrepp som används vid antagningsförfarandet inom universitet och högskola i Sverige och erhålls om kurser motsvarande minst 90 procent av poängen i ett nationellt eller specialutformat program är minst godkända (G). Detta innebär att eleven inte har uppnått fullständigt program, det vill säga 2 500 poäng.

Enligt samma måldokument framgår också att skolan, utöver visionen, har tre mål:

1. Genom ömsesidig respekt skall en positiv och stimulerande arbetsmiljö skapas
2. Se och bemöta alla elever utifrån deras egna förutsättningar
3. Skapa en tydlig organisation med tydlig struktur och väl fungerande administration.

Intervjuer visar att de flesta elever omfattar grundläggande demokratiska värderingar, även om undantag finns. Inspektörerna noterar exempel på ovårdat språkbruk och även tendenser till rasistiska åsikter.

Efter inspektörernas besök på skolan har rektorn framfört att skolans vision och mål inför läsåret 2005/06 har konkretiserats och kompletterats med tre fokusområden, som skall stå fast i tre läsår. Dessa är:

1. Lärande ledarskap
2. Kunskapsbedömning och betygssättning
3. Närvaro

Syftet med dessa är enligt rektorn att ytterligare förtydliga skolans målsättning och syfte.

4.2 Skolans arbete mot kränkande behandling och för jämställdhet

Syftet med skolans studiekontrakt är att tydliggöra skolans och elevens åtaganden, ansvar och respekt för varandra. Av kontraktet framgår bland annat att skolan inte accepterar någon form av mobbning eller integritetskränkande yttringar.

Skolan har upprättat en handlingsplan benämnd "Antimobbningsplan", som tillämpas om någon blir mobbad. Planen tar upp en definition av begreppen mobbning och trobbning, skolans förebyggande arbete för att motverka mobbning samt vilka åtgärder som vidtas om någon blir mobbad.

Handlingsplanen berör inte det vidare begreppet kränkande behandling och den omfattar inte samtliga perspektiv elev kontra elev, elev kontra vuxen och vuxen kontra elev. Det framgår inte heller av planen när föräldrarna kontaktas om någon situation uppstår. Enligt rektorn tas ingen föräldrakontakt om ärendet är av mindre

allvarlig karaktär och anses kunna lösas utan att föräldrarna informeras. Vidare kopplas alltid skolans elevhälsoteam och antimobbningsgruppen in vid ärenden av allvarligare art. Planen är inte kända hos ett antal av de elever inspektörerna talat med.

Enligt rektorn, eleverna och lärarna har det förekommit mobbning och kränkningar på skolan, men det är ovanligt. Inspektörerna får också indikationer på att det ibland händer att elever känner sig kränkta av vuxna på skolan.

Det finns en antimobbningsgrupp på skolan som består av vuxen personal som enligt rektorn har inlett ett samarbete med elevrådet. Gruppen träffas regelbundet och ansvarar för att agera i de fall någon blir mobbad. På skolan arbetar också två fritidsassistenter som enligt rektorn har en viktig roll dels i ett förebyggande syfte, dels i att upptäcka om någon elev blir mobbad.

Skolan har ingen jämställdhetsplan, men jämställdhetsfrågor diskuteras i olika former med eleverna på skolan av både lärare, fritidsassistenter och skolsköterskan. Tankar finns också att starta en tjejgrupp på skolan.

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolan har stora problem med frånvaro och elevernas eget ansvarstagande för sin utbildning är ibland bristfällig. En tänkbar förklaring kan enligt rektorn vara att många elever har låga betyg från grundskolan och studerar på relativt krävande utbildningar, vilket kan få till följd att eleven inte hänger med och tappar intresset.

Eleverna upplever att de kan ha inflytande på undervisningen, men att det varierar från lärare till lärare. De flesta lärarna är enligt eleverna öppna för förslag och diskussion. Lärarna framför också att eleverna har mycket valbart i undervisningen och att de försöker ha en kontinuerlig dialog kring olika metoder och möjligheter i undervisningen.

Det representativa inflytandet är tänkt att ske i form av klass- och elevråd. Klassråd skall, enligt skolans rollbeskrivning för mentor, hållas en gång per vecka i 20 minuter. Klassråden är avsedda för informationsutbyte mellan elever och mentor, men också en tid avsatt för eleverna att få förmedla åsikter och ha inflytande över sin skolsituation. Klassråden skall ledas av elevrådsrepresentant och mentor gemensamt.

Klassråden fungerar enligt eleverna väldigt olika från klass till klass. Vissa klasser har regelbundna möten medan andra i princip aldrig har några möten. Likaså är intresset för elevrådet och dess verksamhet begränsad. Det finns ett elevråd på skolan, bestående av få men väldigt aktiva elever, som har för avsikt att ha möten en till två gånger i månaden för att diskutera frågor som har lyfts i klassråden. Därefter går vissa frågor vidare till rektorn. Eleverna anser att rektorn lyssnar på dem och att de får gehör för sina förslag, men säger samtidigt att deras verksamhet ännu inte fungerar fullt ut. Enligt elevrådet har skolledningen visat att de vill satsa på elevrådet då dess representanter har fått en utbildning i elevrådsverksamhet.

4.4 Allsidighet och saklighet i undervisningen

Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) och de nationella kursplanerna.

Enligt lärarna arbetar de hela tiden med allsidighet och saklighet då det är en mångkulturell skola. I exempelvis historia använder de elevernas olika bakgrund som en tillgång i undervisningen. Eleverna får också arbeta med olika källmaterial i undervisningen och lära sig att vara källkritiska, exempelvis mot information de hämtar från internet.

4.5 Elever i behov av särskilt stöd

Som redovisats i avsnitt 3.5 är det ett stort antal elever som inte når kunskapsmålen och som är i behov av särskilt stöd. Det är mentorn, eller läraren i ett visst ämne, som ansvarar för att identifiera vilka elever som är i behov av särskilt stöd. Anmälan till elevhälsoteamet (EHT) kan dock ske även av annan personal. Om bedömningen görs att läraren själv inte kan erbjuda erforderligt stöd skall ärendet anmälas till EHT. Hur en sådan anmälan går till finns dokumenterat i en rutinbeskrivning som är upprättad.

EHT har veckovisa möten och teamet ansvarar för att åtgärdsprogram upprättas, i samråd med berörd lärare, elev och förälder. Enligt rektorn är det omkring 50 elever som har åtgärdsprogram upprättade, vilket motsvarar knappt 10 procent av skolans elever. Enligt rektorn och lärarna har i princip alla elever åtgärdsprogram upprättade som är i behov av det, även om vissa elever kan riskera att vara utan trots att behovet finns.

Som ett komplement till den individuella studieplanen och utöver åtgärdsprogrammen finns också särskilda individuella utvecklingsplaner för elever som av olika anledningar behöver extra stöd. Dessa individuella utvecklingsplaner är utförligare än åtgärdsprogrammen.

Efter varje tioveckors-period går EHT igenom varje elevärende för utvärdering.

Det särskilda stöd som erbjuds är dels genom en studiehall som finns på skolan, dels genom den så kallade ”vecka till förfogande” mellan varje studieperiod. Studiehallen är öppen för eleverna hela dagarna och där kan de få stöd och hjälp av skolans specialpedagog, men också av andra lärare.

Enligt rektorn och lärarna underlättar det också för eleverna att de studerar på förmiddagen eller eftermiddagen och att det därmed frigörs tid för eleverna att komma ikapp i ämnen de har svårt för.

Att kunskapsmålen inte nås i större utsträckning beror bland annat på att skolan har stora problem med elevers frånvaro. Skolans specialpedagog har därför tillsammans med några lärare startat ett projekt benämnt ”Rädda eleven”. Det går ut på att utifrån några elever dra lärdom om vad skolan kan göra för att bryta den onda cirkel som gör att en elev slutar gå till skolan och inte längre lyckas med sina studier.

4.6 Skolans kontakt med hem, samhälle och arbetsliv

De intervjuade föräldrarna är nöjda med skolan och hur den har utvecklats från starten. De känner sig också väl bemötta av personalen och litar på lärarna. Utvecklingsamtal hålls en gång per termin. Föräldrar och elever får via internet eller brevlades boka tid med de lärare, utöver elevens mentor, de vill träffa för utvecklingsamtal. Föräldrarna anser att samtalen ger en god inblick i den enskilde elevens studiesituation och förhållanden på skolan.

Kontakter med omgivande samhälle sker främst, enligt eleverna, genom studiebesök och att föreläsare kan komma till skolan. Information inför avslutad gymnasieskola sker dels genom studie- och yrkesvägledaren, dels genom att eleverna getts möjlighet att delta på framtidsmässan.

Den arbetsplatsförlagda utbildningen har ännu inte kommit igång, som framgår av rapportens avsnitt 3.4.

4.7 Bedömning

Skolverket bedömer att handlingsplanen mot kränkande behandling, benämnd "Antimobbningsplan", bör utvidgas och göras mer känd i verksamheten.

Skolverket bedömer vidare att elevernas eget ansvarstagande samt möjligheter till ansvar och inflytande är för litet. Det senare gäller både det direkta inflytandet i undervisningen och det representativa inflytandet i form av klass- och elevråd.

Då många elever har svårigheter att nå målen för utbildningen vill Skolverket betona vikten av att skolan även fortsättningsvis systematiserat arbetar för att en elev ges stödundervisning och att åtgärdsprogram upprättas om det kan befaras att eleven inte kommer att nå kunskapsmålen.

Vidare ställer sig Skolverket frågande till att det i Cybergymnasiets måldokument framkommer att "alla elever skall ta examen med minst grundläggande behörighet", då detta innebär att eleven inte uppnått fullständigt program, det vill säga 2 500 poäng.

Skolverket bedömer dock att Cybergymnasiet Göteborg uppfyller författningarnas krav på att utbildningen skall motsvara de allmänna mål och den värdegrund som gäller för det offentliga skolväsendet.

5 Skolans kvalitetsarbete

5.1 Skolans arbete med kvalitetsfrågor

I intervjuer med såväl rektorn som lärare framkommer att skolan ännu inte har något systematiserat arbete för att kvalitetssäkra verksamheten. Det framkommer dock att det pågår diskussioner på skolan om hur detta skall gå till i framtiden.

Skolan genomför kursutvärderingar, oftast skriftligt, efter varje period (10 veckor) samt efter avslutad kurs. Intervjuer med elever visar att lärare beaktar eventuella

synpunkter och att undervisningen anpassas efter förslag som kommer från eleverna.

Vidare deltar skolan, enligt rektorn, i Balansen som är Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, där alla kommunala och vissa fristående gymnasieskolor deltar. Skolan har inte redovisat några resultat från Balansen till Skolverket.

5.2 Skolans kvalitetsredovisning

Cybergymnasiet saknar en skriftlig kvalitetsredovisning. I skrivelse från skolan den 7 december 2005 framkommer dock bland annat att ett arbete med att upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning har påbörjats.

5.3 Bedömning

Skolverket bedömer att vissa utvärderingar görs på skolan men att det saknas ett systematiskt arbete med kvalitetsfrågor som avser såväl elevernas kunskapsinhämtande som värdegrundsarbetet. Skolan har inte heller upprättat en skriftlig kvalitetsredovisning i enlighet med förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.

6 Sammanfattande bedömning

Skolverket bedömer att verksamheten vid Cybergymnasiet i Göteborg övergripande har god kvalitet.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden, samt på vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna, kritikområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

- skolans arbete med att förbättra elevernas måluppfyllelse,
- skolans handlingsplan mot kränkande behandling (benämnd Antimobbningsplan) bör utvecklas och göras mer känd i verksamheten,
- elevernas eget ansvarstagande och deras möjligheter till inflytande samt
- systematisera arbetet med kvalitetsfrågor.

Kritikområden

- Skolan är inte att betrakta som avgiftsfri då eleverna i kursen Trafikkunskap (IRTE1501) får bekosta vissa läromedel själva (9 kap. 10 § skollagen).
- Skolan erbjuder inte eleverna arbetsplatsförlagd utbildning (APU), vilket innebär att utbildningarna inte ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå motsvarar elprogrammet och medieprogrammet (9 kap. 8 § skollagen).
- Kvalitetsredovisning finns inte upprättad (5 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).

Skolverket bedömer att skolan i övrigt uppfyller kravet på att utbildningen skall ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot gymnasieskolan och kravet på att utbildningen skall motsvara det offentliga skolväsendets allmänna mål och värdegrund.

Rättslig reglering

Fristående gymnasieskolor regleras i 9 kap. skollagen. I 8 § anges vad som krävs för att bli berättigad till bidrag:

"Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan skall förmedla på nationella eller specialutformade program, skall Statens skolverk förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 a § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamhet i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till motsvarande utbildning i gymnasieskolan enligt denna lag, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

5. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor."

Regeringen föreskriver sådana ytterligare villkor som omnämns i lagen ovan i förordningen (1996:1206) om fristående skolor.

Enligt 1 kap. 2 a § skollagen skall skolan på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Vidare finns en hänvisning till bestämmelserna i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) om skyldigheten att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd.

Enligt 9 kap. 10 § skollagen skall utbildningen vid fristående gymnasieskolor vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser.

Enligt 9 kap. 16 b § skollagen gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen om behörighet och anställningsvillkor även för fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor.

Enligt 14 kap. 7 a § skollagen skall skolan för elever i sådana fristående skolor som avses i 9 kap. erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet.

En fristående skola skall dessutom årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.